

יוסף חסדי ורחל

1587

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויה ע"ה שנלב"ע ביום ז' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מרחשון התשע"ז

הישועה בוא תבוא

כשאנו מדליקים את נרות החנוכה, איננו מדברים רק על ימי קדם, אלא על האמונה בישועת ה' כאן ועכשיו. הניצוץ יתפרץ ונצח ישראל לא ישקר. חנוכה מגיעה בשנה בדיוק בזמן שאנו זקוקים למסר המרכזי המתגלם בו. חנוכה הוא התשובה האמיתית והאיתנה לשאלות ולמצוקות השונות המקננות בנו בשעה זו. מי שמתבונן במבט מפוכח במצבה של החברה הישראלית אינו יכול שלא להתמלא דאגה. זו חברה שכורתת בהתמדה ובעקשנות מורה את הענף שעליו היא יושבת. אנו עצמנו מכרסמים באושרות החברה היהודית, מרסקים לרסיסים את ערכי-היסוד החיוניים לנו ופוגעים בצרכים הקיומיים ביותר שלנו.

מקימי המדינה שאפו להקים כאן מדינה יהודית. הם לא היו אנשים דתיים ולא חלמו על מדינה דתית, אבל המושג 'יהודי' דיבר אליהם. היה חשוב להם שהשבת תהיה יום המנוחה החוקי של המדינה. המושג 'התבוללות' הרתיע אותם. הייתה בהם אמונה פנימית עמוקה בזכותנו על ארץ-ישראל.

כל הערכים הללו נשחקו עד דק. ארץ-ישראל היא מטבע עובר לסוחר, כלי שום רגש וקשר נפשי. לדבר כיום על האינטרסים של העם היהודי – זה 'נענעות'. מי שמביע מחאה על נישואי תערובת והתבוללות – הוא 'חשוק'.

מזה מאור הגיעה השחוקה גם לערכים לאומיים בסיסיים. אמרו חז"ל: "כשהם יורדים – הם יורדים עד עפר". אין עוד עם ולשון שחותרים כל-כך תחת אושיות קיומם. בכל עם יש ערכי מולדת, גאווה לאומית, זיקה לתרבות האומה. אצלנו כל אלה הם מושא ללעג ולקלס. התוצאה היא שגויף ובו קצנים נמלט מפני כמה אבנים, וחילל חמוש מוכה ומושפל בדי אספסוף מתפרע.

העם בישראל הולך בעיניים עצומות אחר סממנים הש'לוש, ומסרב בעקשנות לשאול את עצמו לאן כל זה מוביל. האם מישורו מאמין שהסכם מפותל כל-כך, מסוכן ובלתי-אפשרי יוכל להחזיק מעמד? האם יהודים וערבים יוכלו לחיות לאורך ימים בתוך מובלעות המסתככות אחת לתוך השנייה, עם רשת של כבישים עוקפים ואלפי סעיפים מזורזים? הלא כל ילד מבין שנצירת כאן חבית חומר נפץ שתתפוצץ במקורם או במאוחר.

ואם לא די בהרס הגשמי, בא בית-המשפט וקובע ששבת-קודש אינה חלה על הקיבוצים, שכן אלה אנדרות שאין להן דת. התורה קובעת שאפילו השור והחמור צריכים לנוח בשבת, אבל בית-המשפט הישראלי כבדו שאליו ורובבות בני קיבוצים צריכים גם צריכים לעבוד בשבת.

אם התמונה הזאת משרה הרגשה דיכאונית, באים ימי החנוכה ומעוררים את התקווה ואת האמונה. גם אז, בימי מתיתיו החשמונאים, היה המצב קשה. גם אז גברה הנחיתות אחר תרבות יוון המודרנית על מסורת האבות. גם אז נראה היה כי אין עתיד לעם-ישראל, וכי עוד מעט-קט יבלע כמו כל עמי האזור בתוך התרבות ההלניסטית השלטת. ואז פרץ המרד, הוצת הניצוץ. הכוחות שכאילו דוכאו ודעכו קמו פתאום לתחייה. הגשמה היהודית גילתה פתאום את כוחה ועוצמתה. מעטים קמו נגד רבים, חלשים נגד גיבורים. בניגוד לכל היגיון ולכל תחזית, הצליחה האמונה היהודית להתגבר על אויביה ומרכביה. נחישותם של קומץ מאמינים גברה על פלי המלחמה הכבדים של היוונים.

כשאנו מדליקים את נרות החנוכה אנו מודים לה' על הניסים שעשה לנו "בימים ההם בזמן הזה". איננו מדברים רק על ימי קדם, אלא על האמונה והביטחון בישועת ה' כאן ועכשיו. כאן כן עתה, אנו מאמינים ובמיוחד שיבוא הגם. נצח ישראל לא ישקר והכוחות שהיו בעבר בעם היהודי לא אבדו לחילה. הישועה תבוא ובקרב ממש.

שבת שלום

שבת כג' כסלו ה-תשפ"ו

פרשה: **וישב**

הפטרה: **כה אמר ה'**

שבת מברכין

ראש חודש טבת ביום שבת

וראשון המולד יום שבת

בשעה: 22:10 – 10 חלקים

הדלקת נרות - 16:14

צאת השבת - 17:07

ר"ת: 17:38

16:16 הדלקת נרות בשבת הבאה

שבת	יום
5:32	5:27
5:39	5:34
6:36	6:31
11:37	11:34
12:03	11:59
16:39	16:36

עמוד השחר: 5:27

זמן טלית: 5:34

זריחה: 6:31

חצות: 11:34

מנחה גדולה: 11:59

שקיעה: 16:36

מסכת לוי

"מילה כנגד מילה"

מדוע ענש יוסף ביישיבה נוספת של שנתיים דווקא בבית-סוהר? משום ששיעור הזכירה הוא שנה, כפי שנאמר (ברכות נח:): "אין המת משתכח מן הלב אלא לאחר שנים-עשר חודש". בדברי יוסף לשר המשקים אמר לו פעמיים: "זכרתני" ו"הזכרתני" – ופעמיים זכירה הרי הם עשרים וארבע שנים-עשר חודש". לכן נגזר עליו שיישב שנתיים בבית-הסוהר, מילה כנגד מילה.

העלון לרפואת מנשה בן דוד וברוריה מרת אחוהי זינה בת רחל ולע"נ תמי' שלום בר שמה ז"ל חמותי מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"כי שבעתים יקם קין" א'

ספר לוי

טבריה שלפני שלוש מאות שנה היתה שונה בתכלית מטבריה רבתי של תקופת התנאים והאמוראים. בטבריה שלפני שלוש מאות שנה כמעט ולא נותר שריד לימי הזהר של תקופת גדולי חכמי המשנה והגמרא, שחיו ופעלו בעיר שוקקת החיים, שבתיה נמתחו לשפת אגם הכינרת.

היישוב היהודי הלך ודעך ובעיר כמעט ולא נותר מנין יהודים. רוב ככל אוכלוסיית העיר הקטנה הורכב ממוסלמים נוודים שקבעו את מושבם בעיר הצפונית.

רוח היהדות בטבריה יכולה היתה להמשיך ולשקוע עד גמירא. אילולא הגיע אל העיר הגאון המקובל רבי חיים אבולעפיה.

רבי חיים, כשמו כן הוא. הפיח רוח חיים בעיר. הוא כינס סביבו יהודים מתושבי הסביבה, וייסד מחדש את היישוב היהודי בטבריה. רבי חיים בנה בית כנסת הקרוי על שמו עד עצם היום הזה, והחל מנהיג את יהודי העיר ברמה.

בתוך תקופה קצרה קרה הבלתי ייאמן. חיים יהודיים החלו מפכים בטבריה. שהיתה ריקה כמעט לגמרי מיהודים במשך עשרות בשנים. יהודים בעלי צורה נראו מהלכים בסמטאותיה של העיר, המרוצפות אבני בזלת. ונעימת לימודם של ילדי החמד התערבה בהמיית גלי ימת הכינרת.

התחדשות היישוב היהודי בטבריה נראתה מבטיחה ומעודדת. ברגעים שבין תפילת מנחה לתפילת ערבית, כאשר בעלי המלאכה של טבריה מצאו עצמם מקובצים בבית הכנסת של רבי חיים אבולעפיה, היתה דעתם של היושבים מתרחבת עליהם ומהירי המחשבה היו עורכים חישובים שונים ומשונים. כי בתוך כך וכך שנים תמנה אוכלוסייתה ה'יהודית של העיר כמה אלפי בני אדם, אנשים נשים וטף.

אולם ביום בהיר אחד התקדרו עבים בשמי העיר הרגועה. כמה מבני העיר, ששבו לעיר ממסע ביישובי הסביבה, סיפרו בעיניים קרועות מאימה על שר צבאה של המדינה השכנה, העושה את דרכו בראש גדודי חייליו, היישר אל העיר טבריה.

"בעינינו ראינו מחנות צבא מוקמים בצידי הדרכים, פרשים וחיילים, למאות ולאלפים", סיפרו הבאים ברעד בלתי מוסתר, "והחיילים הגברתנים שוחחו ביניהם בפירוש על כיבושה של העיר טבריה בסערה ובהפתעה" החדשות הרעות הכו את תושבי טבריה בחרדה עזה. כיבוש באותם ימים לא היה ענין של מה בכך, לא מדובר היה בהשתלטות לצורך שעבוד מיסים וארנוניות, כי אם בתאווה שלטון בלתי מוסברת. לרוב היו החיילים הברברים מגשימים את חלום הכיבוש בזריעת הרס וחורבן, הרג ושריפה, שוד ביזה, ועוד כל מיני מרעין בישין שהמוח אינו מסוגל לעכל.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "for son" תתן בימים: א – ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

"וְיֹסֵפוּ עוֹד שָׁנָא אוֹתוֹ"

בספר "פניני רבינו הקהילות יעקב" מובא, שאחד מתלמידיו של הגה"צ רבי ישראל יעקב קנייבסקי זצ"ל שאל אותו מהי הדרך הנכונה בלימוד עם התלמידים ללמדם פרשה בתורה כמו פרשת יוסף ואחיו וכיצד בזה?

ואמר הרב זצ"ל: שיש לנו ללמדם ולהשרישם שהיה כאן מחלוקת בהלכה ממש, הוא סבר שכך הדין והם סברו שכך הדין...

"ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם"

השל"ה הקדוש מעתיק את דבריו של רבינו לוי בר גרשם זצ"ל "ראוי לאדם כשיראה רצון איש או אנשים לעשות פועל מגונה, שיעתיקם מהרצון ההוא מעט מעט – שאם ירצה להעתיקם יחד מהרצון ההוא, יהיה זה סיבה שלא ישמעו אליו וישלימו רצונם הרע.

ולזה תראה כי ראובן כשראה רצון אחיו להרוג את יוסף וראה שאם יאמר להם שיעזבוהו, לא ישמעו לו לרוב שנאתם אותו, הנה העתיקם מהרצון ההוא מעט מעט, ואמר להם שלא ישפכו דם אך ישליכו אותו בבור וימות מעצמו. ובוזה חשב ראובן להעתיקם מעט מעט ממחשבתם ההיא, ומדריגה אחר מדריגה עד שלא יגיע ליוסף שום היוק מהם ואז יוליכוהו הוא בעצמו אל אביו מבלי ידיעתם. ולכן הסכימו עמו האחים ונעתקו ממחשבתם הראשונה ולבסוף שמעו אל יהודה שאמר "לכו ונמכרהו לישמעאלים וידינו אל תהי בו".

"ויעברו אנשים מדינים סוחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור"

פסוק זה נתפרש יפה בפיו של הגאון רבי אליעזר פאפו זצ"ל בספרו "דן ידין ואלף המגן" בדרך מוסר:

"ויעברו" – וי עברו: אוי להם לאותם שעברו עבירות, רעה תבוא עליהם. ולכן השתדלו להיות "אנשים" צדיקים, כמו שפירש רש"י בפסוק "כולם אנשים" – צדיקים.

ואם תאמרו שהיצר הרע מעכב צריך להיות "מדינים" ונלחמים עם היצר הרע. ואף על פי שהדבר קשה עליכם, למדו

היטיב מן ה"סוחרים" שיגיעים יגיעה רבה בשביל להרויח, כן גם אתם חיי צער תחיו ו"לפום צערא אגרא". ועל קושי אלה נאמר "וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור" – שהם מעלים את ישראל מן הבור הגלות.

"ויעשיתו את יוסף את כותנתו"

טעם נחמד להפשטת הכתונת מעל גבי יוסף, כותב רבי יעקב הכהן זצ"ל בספרו "בכור יעקב", משום שאמרו חז"ל שהכתונת היה מצויר בה כל מיני חיות שבעולם והיא מסוגלת שלא ינוק הלובשה בכלל, ועל זה סמך יעקב לשלח את יוסף במקום חיות. ולפיכך הפשיטו האחים את כותנתו של יוסף – כדי שיוזק על ידי הנחשים שבבור אליו הושלך.

"מה בצע כי נהרוג את אחינו וכיסינו את דמו"

גזירה על המת שישתכח מן הלב לאחר שנים עשר חודש. ולפיכך, מסביר רבי שמעון הכהן זצ"ל מק"מ הדיג'ת שבתונים בספרו "מעשה חושב", אמר יהודה לאחים אם נהרוג את יוסף – אזי לאחר י"ב חדשים כבר ישתכח מלב יעקב אבינו וממילא תשרה עליו השכינה ויתגלה לו הדבר שאנחנו הרגנוהו במו ידינו ויכעוס ויקפיד ויבקש להענישנו.

אבל אם לא נהרגהו, יתעצב אבינו ולא יתנחם כל עוד היותו חי עלי אדמות – וממילא לא תשרה עליו השכינה ולא ידע שידינו בהעלמתו מבית אבא.

וזה שאמר יהודה לאחיו: "מה בצע כי נהרוג את אחינו וכיסינו את דמו? לכו ונמכרהו לישמעאלים וידינו אל תהי בו".

"וימאן יאמר אל אשת אדוניו"

טעם הנגינה על מילת "וימאן" הוא "שלשלת". ובא לרמוז, כותב רבי אברהם חזקוני זצ"ל בספרו "שתי ידות", על שמיאן יוסף הצדיק גם כשאיימה עליו אשת אדוניו בשלושה דברים, כמבואר בגמרא: שתושיב אותו בבית אסורים, שתסמא את עיניו ותדכא אותו. ועל כולם השיב יוסף הצדיק במיאון – "וימאן".

הלכות ויקרא

הלכות הנחת תבשיל על האש מערב שבת על מנת

שיתבשל בשבת (שהיה)

והלכות חימום תבשיל בשבת (חזרה)

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

דיני תבשיל שחימומו גוי בשבת באיסור הבערה

ומכל מקום אין אותו תבשיל נאסר באכילה אף לאחר שנצטנן אלא לאותו שעבר ואמר לגוי לחמם התבשיל בשבילו בשבת, אבל לבני ביתו, יש להקל לאכול תבשיל זה בשבת, כל שכבר נצטנן התבשיל ואינם נהנים ממלאכת הגוי בשבת.

ומכאן יש ללמוד, שאם אירעה בשבת תקלה במערכת החשמל שבבית, ונפסק זרם החשמל, ויש בבית תבשיל המונח על גבי פלאטה חשמלית או על גבי כיריים חשמליות, או שניתק חוט החשמל של קדרת האוכל או של הפלאטה החשמלית, אסור לומר לגוי שיתקן את התקלה. ואפילו כשהוא לצורך סעודת שבת.

ולענין אמירה לגוי לתקן את החשמל בשבת לצורך סעודת חתן או סעודת ברית מילה, ראה להלן (סעיף נו). ולענין הדלקת אור החשמל בשבת על ידי הגוי במקום שיש צורך רבים, כגון שהיה הדבר בבית הכנסת או בבית המדרש, עיין בהלכה ברורה (סימן רעו סעיף כא) שיש להקל בזה, ונכון יותר שלא יאמרו בפירוש לגוי שיעשה כן, אלא רק ירמזו לו שצריכים לאור. ולענין אם אירעה בשבת תקלה במערכת החשמל בעיר אחת או בשכונה אחת, ותיקן הגוי את מערכת החשמל, ראה להלן (סוף סעיף נה).

נה. מן האמור לעיל בסעיף הקודם יש ללמוד, שכל שכן שאם עשה היהודי עצמו מלאכה האסורה בשבת מן התורה על מנת לחמם התבשיל, וכגון שהבעיר אש בשבת, או שתיקן את החשמל בשבת, או שניתק חוט החשמל של קדרת האוכל או של הפלאטה החשמלית, וחברו יהודי מחדש לזרם החשמל, ומחמת כן נתחמם התבשיל, אסור לאכול תבשיל זה בשבת ואפילו אחר שנצטנן. ולכן אם אירעה תקלה במערכת החשמל שבבית, ותיקן יהודי את החשמל בשבת, צריך להסיר מיד את התבשיל מעל האש או מעל הפלאטה החשמלית או מעל הכיריים החשמליות, על מנת שיהיה אפשר לאוכלו בשבת.

"וכוס פרעה בידו"

ויקרא

מכאן קבעו חכמים ארבע כוסות של לילי פסח.

ר' הונא בשם ר' בנאה כנגד ארבע לשונות של גאולה שנאמרו במצרים – "והוצאתי והצלתיו וגאלתי ולקחתי".

ר' שמואל בר נחמן אמר כנגד ארבע כוסות שנאמרו כאן:

"וכוס פרעה בידו", "ואשחט אותם אל כוס פרעה",

"ואתן את הכוס על כף פרעה", "ונתת כוס פרעה על ידו".